

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kž-eun 5/14-4
Kž-eun 14/14-4

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbećić, kao predsjednice vijeća, te Dražena Tripala i Žarka Dundovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Sanje Katušić-Jergović, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv tražene osobe Z. M., zbog kaznenog djela pomaganja i poticanja na ubojstvo iz članaka 26., 27. i 211. Kaznenog zakona Savezne Republike Njemačke, odlučujući o žalbama oštećene G. Đ. podnesenima protiv rješenja Županijskog suda u Velikoj Gorici od 15. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14 i od 9. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14, u sjednici održanoj 6. ožujka 2014.,

r i j e š i o j e:

I. Prihvaća se žalba oštećene G. Đ., preinačuje se prvostupanjsko rješenje Županijskog suda u Velikoj Gorici od 15. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14 te se žalba oštećene G. Đ. podnesena protiv rješenja tog suda od 9. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14 smatra dopuštenom.

II. Prihvaća se žalba oštećene G. Đ., ukida se rješenje Županijskog suda u Velikoj Gorici od 9. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14 i predmet upućuje prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje pred potpuno izmijenjenim vijećem.

Obrazloženje

Županijski sud u Velikoj Gorici je rješenjem od 9. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14 pod točkom I. izreke na temelju članka 20. stavka 2. točke 7. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije („Narodne novine“ broj 91/10, 81/13 i 124/13; dalje u tekstu: ZPSKS-EU) odbio izvršenje europskog uhiđenog naloga izdanog od Generalnog saveznog odvjetnika pri Saveznom Vrhovnom sudu Savezne Republike Njemačke u svrhu izručenja radi kaznenog progona zbog kaznenog djela pomaganja i poticanja na ubojstvo iz članaka 26., 27. i 211. Kaznenog zakona Savezne Republike Njemačke, u postupku pokrenutom po prijedlogu Županijskog državnog odvjetništva u Velikoj Gorici, protiv tražene osobe Z. M.. Pod točkom II. izreke te odluke je na temelju članka 98. stavka 6. ZKP/08 u vezi s člankom 26. staccima 1. i 3. ZPSKS-EU ukinuo mjere opreza zabrane napuštanja boravišta i naloga da tražena osoba Z. M. dok traje mjera opreza mora boraviti na adresi S. N., a i privremenog oduzimanja putne isprave

Republike Hrvatske i osobne iskaznice, koje služe za prijelaz državne granice, a glase na traženu osobu Z. M. i mjeru opreza zabrane izdavanja putne isprave traženoj osobi određene prema traženoj osobi rješenjem izvanraspravnog vijeća Županijskog suda u Velikoj Gorici od 7. siječnja 2014. broj Kv-eun-2/14.

Oštećena G. Đ. je po opunomoćenicima Z. P. i S. P., odvjetnicima iz Odvjetničkog društva „P. i P.“ iz Z., podnijela žalbu protiv tog rješenja, navodeći da se žali zbog povrede odredbi ZPSKS-EU, bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede hrvatskog kaznenog prava i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijano rješenje u cijelosti preinači na način da se odobri predaja tražene osobe Z. M. Saveznoj Republici Njemačkoj na temelju europskog uhidbenog naloga izdanog od Generalnog saveznog odvjetnika pri Saveznom Vrhovnom sudu Savezne Republike Njemačke radi kaznenog progona zbog kaznenog djela iz članka 211. u svezi s člancima 26. i 27. Kaznenog zakona Savezne Republike Njemačke, odnosno, podredno, da se pobijano rješenje u cijelosti ukine i naloži održavanje sjednice izvanraspravnog vijeća i donošenje odluke po drugom stvarno nadležnom prvostupanjskom sudu različitom od Županijskog suda u Velikoj Gorici, jer taj sud ima samo pet sudaca kaznenog odjela pa sjednicu nije moguće održati i odluku donijeti po izmijenjenom vijeću Županijskog suda u Velikoj Gorici.

Žalba oštećene G. Đ. podnesena protiv uvodno spomenutog prvostupanjskog rješenja od 9. siječnja 2014. je rješenjem Županijskog suda u Velikoj Gorici od 15. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14 odbačena kao nedopuštena na temelju članka 472. stavka 2. i članka 494. stavka 3. točke 1. u vezi s člancima 495. i 496. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/11 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13 i 145/13; dalje u tekstu: ZKP/08).

Protiv tog rješenja o odbačaju žalbe žalbu je podnijela oštećena G. Đ., također po opunomoćenicima odvjetnicima Z. P. i S. P., navodeći da se žali zbog povrede odredbi ZPSKS-EU, bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08 i povrede temeljnih ljudskih prava i sloboda žrtava i oštećenika u prvostupanjskom postupku. Predložila je da se „pobijano rješenje preinači i oglasi žalbu oštećenika dopuštenom i ujedno odluči o žalbi oštećenika podnesenoj protiv rješenja Županijskog suda u Velikoj Gorici od 9. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14 na način predložen u toj žalbi“.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je podneskom od 29. siječnja 2014., pod brojem: KŽ-DO-124/14, izvijestilo Vrhovni sud Republike Hrvatske da je izvršilo uvid u rješenje Županijskog suda u Velikoj Gorici od 15. siječnja 2014. godine broj Kv-eun-1/14, kao i u žalbu oštećene G. Đ. podnesenu protiv tog rješenja, te u rješenje Županijskog suda u Velikoj Gorici od 9. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14 kojim je odbijeno izvršenje europskog uhidbenog naloga Generalnog saveznog tužitelja pri Saveznom sudu Savezne Republike Njemačke izdanog protiv tražene osobe Z. M. radi vođenja kaznenog postupka zbog kaznenog djela pomaganja i poticanja na ubojstvo iz članka 211. u vezi s člancima 26. i 27. Kaznenog zakona Savezne Republike Njemačke i u žalbu oštećene G. Đ. podnesenu protiv tog rješenja.

Obje žalbe oštećene G. Đ. su osnovane.

U odnosu na točku I izreke ove odluke

Prvostupanjski sud u obrazloženju rješenja o odbačaju žalbe G. Đ. navodi da se radi o postupku po podnesenom europskom uhidbenom nalogu, koji se vodi po odredbama ZPSKS-EU, i u kojem državu izdavanja europskog uhidbenog naloga zastupa nadležni državni odvjetnik, dok je drugi sudionik tražena osoba. Taj sud ne utvrđuje kaznenu odgovornost tražene osobe, u kojem bi postupku netko eventualno imao položaj oštećenika po odredbama ZKP/08.

Međutim, argumentacija prvostupanjskog suda nije prihvatljiva, jer prvostupanjski sud nije s dovoljno pozornosti konkretni slučaj sagledao u svjetlu svih relevantnih propisa, zbog čega je pogrešno zaključio da žaliteljica nema položaj oštećenika, pa onda i pravo na podnošenje žalbe u postupku predaje po europskom uhidbenom nalogu.

Kao prvo, članak 3. ZKPKS-EU propisuje da je načelo uzajamnog priznavanja između država članica temelj pravosudne suradnje u kaznenopravnim stvarima unutar Europske unije (dalje u tekstu: EU). Imajući u vidu da je navedeni Zakon prenio obveze nametnute Okvirnom odlukom Vijeća EU o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, a sve radi postizanja ciljeva proklamiranih preambulom te Okvirne odluke, tu odredbu treba tumačiti na način da omogući postizanje spomenutih ciljeva, a poglavito stvaranje EU kao područja slobode, sigurnosti i pravde, pri čemu naročito treba imati na umu da je europski uhidbeni nalog, predviđen Okvirnom odlukom, prva konkretna mjera u području kaznenog prava kojom se provodi načelo uzajamnog priznanja koje je Europsko vijeće označilo kao temelj sudske suradnje.

Dakle, izvršavanje europskog uhidbenog naloga predstavlja korak k ostvarivanju navedenog cilja, odnosno omogućavanju da se kazneni postupak protiv neke osobe provede u bilo kojoj od država članica EU, ukoliko su za to ispunjene osnovne pretpostavke. Utoliko se, ima li se u vidu osnovna svrha, odnosno stvaranje EU kao jedinstvenog područja slobode, sigurnosti i pravde, postupak predaje po europskom uhidbenom nalogu, iako je nesumnjivo riječ o postupku sui generis, može definirati i kao postupak koji neposredno prethodi omogućavanju vođenja ili nastavka kaznenog postupka, odnosno izvršenja kazne donesene u postupku vođenom u zemlji u kojoj je isti pokrenut, a koja je i zemlja izdavanja europskog uhidbenog naloga. Sagledan na takav način, postupak predaje po europskom uhidbenom nalogu služi ostvarivanju vođenja ili nastavka kaznenog postupka, odnosno izvršenja kazne izrečene u kaznenom postupku.

Odredba članka 23. stavka 5. ZPSKS-EU određuje da u postupku pokrenutom na temelju europskog uhidbenog naloga državu izdavanja naloga zastupa državni odvjetnik. Odredba članka 29. stavka 6. ZPSKS-EU određuje da će se rješenje iz stavka 4. tog članka (kojim izvanraspravno vijeće nadležnog suda odobrava ili odbija predaju tražene osobe) dostaviti traženoj osobi, branitelju i državnom odvjetniku, koji imaju pravo uložiti žalbu u roku od tri dana.

Gramatičko, odnosno doslovno tumačenje navedenih odredaba ZPSKS-EU sugeriralo bi da su stranke u ovom postupku tražena osoba i država izdavanja naloga, pri čemu tražena osoba ima branitelja, a državu izdavanja zastupa državni odvjetnik, pa se sama ta država na drugi način ne može pojaviti u postupku. Drugim riječima, moglo bi se zaključiti da izvan kruga nabrojanih osoba (državnog odvjetnika kao opunomoćenika ex lege države izdavanja naloga, tražene osobe i njezinog branitelja) nitko drugi nije ovlašten na podnošenje žalbe.

Međutim, takvo doslovno tumačenje dovelo bi u pitanje ostvarivanje svrhe europskog prava, izraženog kroz spomenutu Okvirnu odluku Vijeća EU o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, ali i drugih propisa kojima se uređuje pravo Europske unije (Direktiva i Okvirnih odluka), a koji se odnose na zaštitu i prava žrtve u kaznenom postupku i drugim postupcima. Stoga, radi postizanja ciljeva i poštovanja načela izraženih u pravu EU, nacionalni su sudovi obvezani primijeniti nacionalno pravo u svjetlu slova i duha propisa EU. To znači da se nacionalno pravo u primjeni mora tumačiti koliko god je to moguće u svjetlu izričaja i svrhe referentnih okvirnih odluka i direktiva, kako bi se time postigao rezultat kojem teže te okvirne odluke i direktive, i tako bio u skladu s odredbom člankom 34. stavkom 2. točkom b) Ugovora o Europskoj uniji (to je izričekom navedeno i u presudi Europskog Suda Pravde u predmetu C-105/03 P. od 16. lipnja 2005.). Pristupanjem EU Republika Hrvatska obvezala se također postupati u tom smislu.

Ljudsko pravo žrtve je da počinitelj bude osuđen i da mu se utvrdi krivica. Navedeno pravo priznato je i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Protokolima broj 1, 4, 6, 7 i 11 uz tu Konvenciju („Narodne novine - Međunarodni ugovori“ broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Konvencija), time da je svaka država slobodna osigurati način na koji će to pravo biti realizirano. Ono je izraženo u odredbi članka 13. EKLJP koja jamči pravo na djelotvoran pravni lijek i glasi: „Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kada su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.“ Isto temeljno pravilo kaznenog postupka treba smisleno primjenjivati u situacijama koje to zahtijevaju, a čija identifikacija proizlazi iz sagledavanja svih okolnosti pojedinog slučaja i njihovog razmatranja u svjetlu odredaba EKLJP i propisa europskog prava.

Nije sporno da se žrtvom, u smislu odredaba europskog prava, smatra ne samo fizička osoba koja je pretrpjela povredu, uključujući fizičku i duševnu bol, emotivne patnje ili imovinsku štetu direktno prouzročenu kaznenim djelom, već i članovi obitelji osobe čija smrt je prouzročena kaznenim djelom.

Oslanjajući se na Deklaraciju Ujedinjenih naroda o temeljnim načelima pravde za žrtve kaznenih djela i zloporabe moći koju je Opća Skupština usvojila 29. studenog 1985. Odlukom broj 40/34, Europska unija donijela je niz direktiva i okvirnih odluka u kojima je opetovano iskazala osvijestenu potrebu za zaštitom prava žrtava u kaznenom postupku. Osim potrebe osiguranja prava žrtava na poštovanje, dobivanje informacija i objašnjenja o napretku slučaja, davanja informacija službenim osobama odgovornim za donošenje odluke u postupku protiv okrivljenika, prava na pravni savjet i pravnu pomoć neovisno o materijalnim mogućnostima žrtve, zaštite prava privatnosti i sigurnosti, te naknade štete od strane države, posebno je istaknuta i potreba osiguranja prava žrtve na sudjelovanje u svim stadijima kaznenog postupka.

Tako se Direktivom 2012/29/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012., kojom je zamijenjena Okvirna odluka Vijeća 2001/220/JHA, a kojom se uspostavljaju minimalni standardi prava, potpore i zaštite žrtava zločina, u članku 11. određuje da će države članice osigurati da žrtve, u sukladnosti s njihovom ulogom u određenom kaznenom sustavu, imaju pravo na preispitivanje odluke da se ne pokreće kazneni postupak. Spomenuta odredba nalazi se u Poglavlju 3., pod naslovom: „Sudjelovanje u kaznenim postupcima“. Iako državama članicama EU još nije istekao rok za implementaciju u nacionalno zakonodavstvo

odredaba spomenute Direktive, treba imati na umu da je ona stupila na snagu 15. studenog 2012., pa stoga postoji obveza država članica da tumače nacionalni propis u skladu s odredbama iste Direktive, primjenjujući nacionalno pravo u cjelini na način na koji se to pravo žrtve ostvaruje.

Uz to, za napomenuti je da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 145/13) hrvatski zakonodavac već u određenoj mjeri implementirao neke odredbe spomenute Direktive, kako to proizlazi iz obrazloženja Prijedloga tog Zakona. Tako se u obrazloženju Prijedloga tog Zakona uz novouvedenu odredbu članka 206.a ZKP/08, kojom je propisano pravo žrtve i oštećenika na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom prijave žrtve i oštećenika, čemu odgovara i dužnost državnog odvjetnika da tome udovolji, izrijekom navodi da se „radi o pravu žrtve u skladu s usvojenim standardima istaknutim u Direktivi 2012/29/ EU Europskog Parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda u pravima, podršci i zaštiti žrtava kaznenog djela“.

Postupak predaje po europskom uhidbenom nalogu, ima li se u vidu cilj koji se tim postupkom treba postići, kako je on definiran i Okvirnom odlukom o europskom uhidbenom nalogu, najizravnije je usmjeren uspješnoj realizaciji kaznenog postupka u vezi s kojim je izdan. Stoga ga i nije moguće promatrati izolirano od kaznenog postupka u vezi kojeg je izdan, jer bi se time gubio njegov smisao i svrha. O tome, uostalom, govori i odredba članka 132. ZPSKS-EU koja upućuje na smislenu primjenu odgovarajućih odredaba ZKP/08, a to podrazumijeva i, u slučaju potrebe, adekvatno respektiranje uloge oštećenika.

U ovom postupku predaje po europskom uhidbenom nalogu nesporne su sljedeće činjenice:

- u Republici Hrvatskoj nikada nije ni na koji način započet kazneni postupak protiv tražene osobe Z. M.;
- oštećenica, G. Đ., zbog toga nikada nije imala mogućnost nastaviti ili preuzeti kazneni progon protiv tražene osobe Z. M. u Republici Hrvatskoj;
- kazneni progon protiv tražene osobe Z. M. započeo je u državi izdavanja europskog uhidbenog naloga;
- Županijsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici je u postupku izvršenja europskog uhidbenog naloga u Republici Hrvatskoj zastupalo ex lege državu izdavanja europskog uhidbenog naloga te je predložilo predaju tražene osobe Z. M. Republici Njemačkoj;
- nakon donošenja prvostupanjskog rješenja kojim se odbija predaja tražene osobe Z. M., Županijsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici odlučilo je ne podnijeti žalbu protiv tog rješenja, bez prethodne konzultacije ili znanja oštećene G. Đ..

U opisanoj pravnoj situaciji, u kojoj prema odredbama ZPSKS-EU država izdavanja europskog uhidbenog naloga nema nikakvu mogućnost sama se zastupati u postupku radi izvršenja europskog uhidbenog naloga, nepriznavanje prava na žalbu oštećeniku rezultiralo bi težom povredom njegovog prava koje prema Direktivi 2012/29/EU od 25. listopada 2012. države članice EU moraju osigurati žrtvama, odnosno prava na preispitivanje odluke da se ne pokreće kazneni postupak, jer je rješenje kojim se odbija predaja tražene osobe, suštinski, za oštećenika istog značenja kao i odluka vijeća da se kazneni postupak obustavi. U pravu je stoga žaliteljica kada ističe da bi u opisanoj situaciji posljedica otklanjanja oštećeniku prava

na žalbu dovela do nemogućnosti vođenja bilo kakvog kaznenog postupka protiv tražene osobe.

Naime, u konkretnom slučaju kazneni je postupak protiv tražene osobe već pokrenut u drugoj državi članici EU, pa je predaja tražene osobe tek posljednja pretpostavka za dovršenje tog postupka i realizaciju prava i interesa žrtve u okviru tog postupka. U opisanom okolnostima ovog slučaja onemogućavanje sudjelovanja oštećenika u postupku predaje vodilo bi izigravanju njegovog prava na pristup sudu.

Uostalom, takvo tumačenje nalaže i Okvirna odluka Vijeća od 13. ožujka 2001. o sudjelovanju žrtava u kaznenim postupcima 2001/220/JHA, u čijoj Preambuli je navedeno da odredbe te Okvirne odluke nisu ograničene na brigu o interesima žrtve samo u kaznenom postupku, nego se one također primjenjuju i na određene mjere pomoći žrtvama prije i nakon kaznenog postupka, koje mogu pomoći smanjenju posljedica kaznenog djela. Za potrebe te Okvirne odluke definiran je i pojam postupka, na način da se on određuje široko kako bi pored kaznenog postupka uključio sve kontakte žrtava kao takvih s bilo kojom vlašću, javnom službom ili organizacijom za podršku žrtvama u vezi sa svojim slučajem prije, tijekom i poslije kaznenog postupka.

Osim navedenog, konkretan slučaj treba sagledati i kroz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Naime, članak 1. Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica definira europski uhidbeni nalog kao sudsku odluku s ciljem uhićenja i predaje zbog kaznenog progona, izvršenja kazne ili naloga za oduzimanje slobode, koji se temelji na načelu uzajamnog priznavanja, a istim člankom istaknuto je da ta Okvirna odluka ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji.

Članak 6. Ugovora o Europskoj uniji utvrđuje da Unija priznaje prava, slobode i načela određena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima od 7. prosinca 2000., kako je prilagođena u S. 12. prosinca 2007., koja ima istu pravnu snagu kao i Ugovori. Navedeno je da Unija pristupa i Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a temeljna prava, kako su zajamčena tom Konvencijom i kako proizlaze iz ustavnih tradicija zajedničkih državama članicama, čine opća načela prava Unije.

Ljudska prava i slobode zaštićene tom Konvencijom o ljudskim pravima i slobodama obuhvaćaju, između ostalog, i pravo na pravično suđenje iz članka 6. Konvencije i pravo na učinkovit pravni lijek iz članka 13. Konvencije. Predmetna prava regulirana su i zaštićena i člankom 47. Povelje o temeljnim pravima Europske unije, kao i člancima 8. i 10. Opće deklaracije Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima.

Dakle, za zaključiti je da oštećenik ne može biti lišen svojih prava samo iz razloga što državni odvjetnik nije u cijelosti postupio u okviru svoje nadležnosti i u skladu s temeljnim načelima pravnog poretka Republike Hrvatske, na što je bio obavezan i to tako da se u najvišoj mogućoj mjeri postigne svrha pravosudne suradnje u kaznenim stvarima unutar Europske unije, kako je to izrijekom propisano člankom 4. ZPSKS-EU.

Stoga ovakvim kršenjem načela učinkovite suradnje u kaznenopravnim stvarima unutar Europske unije od strane državnog odvjetnika oživljava pravo oštećenika da sam zastupa svoja prava. U konkretnom slučaju to znači da je oštećenica ovlaštena podnijeti žalbu protiv sporne odluke Županijskog suda u Velikoj Gorici, tim više što ona nije mogla ni na koji način utjecati na opisano postupanje državnog odvjetnika.

Iz navedenih razloga u pravu je oštećenica da joj je prvostupanjski sud pobijanim rješenjem povrijedio pravo na podnošenje pravnog lijeka, u postupku koji nije kazneni postupak, već sudski postupak sui generis u kojem druga pravna zaštita nije moguća, a cilj mu je omogućavanje provedbe kaznenog progona u drugoj članici Europske unije.

Slijedom iznesenog, odlučeno je na temelju članka 132. ZPSKS-EU u vezi s člankom 494. stavkom 3. točkom 3. ZKP/08 kao pod točkom I. izreke ove odluke.

U odnosu na točku II izreke

U žalbi podnesenoj protiv rješenja Županijskog suda u Velikoj Gorici od 9. siječnja 2014. broj Kv-eun-1/14 žaliteljica ističe da je Savezna Republika Njemačka, država izdavanja europskog uhidbenog naloga, djelo kojim se tereti tražena osoba u kaznenom postupku pokrenutom protiv nje, označila kao jedno s popisa kaznenih djela iz članka 10. alineje 14. ZPSKS-EU. Oštećenica stoga smatra da u takvom slučaju nije dozvoljena provjera dvostruke kažnjivosti predmetnog kaznenog djela, jer su kumulativno ispunjeni uvjeti iz članka 10. ZPSKS-EU.

Žaliteljica, nadalje, nalazi pogrešnim i pravno neodlučnim stav prvostupanjskog suda o nastupu zastare kaznenog progona. Ukazuje na to da je prema odredbi članka 13. stavka 1. točke 3. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima („Narodne novine“ broj 178/04; dalje u tekstu: ZOMPO) relevantno nastupanje apsolutne, a ne relativne zastare kaznenog progona, napominjući da se taj Zakon odgovarajuće primjenjuje na temelju članka 132. ZPSKS-EU. Osim toga, ističe da niti ZPSKS-EU a ni važeći Kazneni zakon ne poznaju pojam relativne zastare kaznenog progona, zbog čega bi, kada bi i dopustili razmatranje zastare, mogli utvrđivati jedino nastup apsolutne zastare, koja u ovoj pravnoj stvari prema hrvatskim propisima iznosi 40 godina, a prema Kaznenom zakonu Savezne Republike Njemačke kaznena djela iz članka 211. tog Zakona ne zastarijevaju.

U navedenom je žaliteljica u pravu, jer se ne mogu za sada kao ispravni prihvatiti argumenti prvostupanjskog suda kojima se obrazlaže potreba provjeravanja nastupa zastare za kaznena djela iz članka 10. ZPSKS-EU.

S tim u vezi treba naglasiti da je drugačije pravno shvaćanje od onoga suda prvog stupnja, izraženo u više odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske, što prvostupanjski sud nije imao u vidu.

Stoga je ponovno potrebno istaknuti da je Vrhovni sud Republike Hrvatske stava da će, kada je riječ o europskom uhidbenom nalogu izdanom radi kaznenog progona za djela iz članka 10. ZPSKS-EU (katalog od 32 kaznena djela), nadležno pravosudno tijelo iz članka 7. ZPSKS-EU izvršiti zaprimljenu odluku stranih pravosudnih tijela iz članka 1. tog Zakona bez provjeravanja dvostruke kažnjivosti. To, dakle, znači da nije potrebna provjera dvostruke kažnjivosti u državi izvršenja europskog uhidbenog naloga kada se radi o nekom od djela iz

popisa djela iz članka 10. ZPSKS-EU. U takvom slučaju sud države izvršenja prihvaća pravnu oznaku koju je određenom kaznenom djelu dalo nadležno tijelo države izdavanja, u čemu i jest značaj uklanjanja obveze provjeravanja obostrane kažnjivosti u smislu ZPSKS-EU, koji se temelji na pravnoj stečevini Europske unije i koji treba tumačiti i primjenjivati u skladu s tom stečevinom i odlukama Suda Europske unije.

Dvostruka kažnjivost se ne ispituje, i to zato što je ta zakonska odredba u potpunom suglasju s odredbom članka 2. stavka 2. Okvirne odluke Vijeća o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, prema kojoj, ako su kaznena djela s popisa kažnjiva u skladu s pravom države članice koja izdaje uhidbeni nalog, propisanom najnižom kaznom zatvora ili oduzimanjem slobode od najmanje tri godine i ako su utvrđena pravom države koja izdaje uhidbeni nalog, u skladu s odredbama Okvirne odluke i bez provjere dvostruke kažnjivosti djela, predstavljaju razlog za predaju tražene osobe na temelju europskog uhidbenog naloga. Pritom je naglašeno da je spomenuta odredba Okvirne odluke u cijelosti implementirana u odredbu članka 10. ZPSKS-EU, dok je stavak 1. i 4. članka 2. Okvirne odluke unesen u odredbu članka 20. stavka 1. ZPSKS-EU, koja određuje da će nadležni sud, osim za djela iz članka 10. tog Zakona, izvršiti europski uhidbeni nalog za djelo za koje je u državi izdavanja propisana kazna zatvora u najdužem trajanju od barem jedne godine zatvora ili više ili je donesena pravomoćna presuda kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode u trajanju od najmanje četiri mjeseca pod uvjetom da to djelo sadrži bitna obilježja kaznenog djela i prema domaćem pravu, neovisno o zakonskom opisu i pravnoj kvalifikaciji kažnjive radnje navedenima u zaprimljenom nalogu.

Dakle, odredba članka 20. stavka 1. ZPSKS-EU, kao i odredba članka 2. stavka 1. i 4. Okvirne odluke odnose se na sve ostale kažnjive radnje kod kojih se mora poštovati načelo dvostruke kažnjivosti, pri čemu je dovoljno da se djela smatraju kaznenima u oba pravna sustava.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja slijedi da je prvostupanjski sud prilikom analiziranja postojanja razloga za odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga u cijelosti zanemario i propustio uzeti u obzir pravni stav izražen u više odluka Vrhovnog suda, zbog čega se zaključci tog suda izneseni u pobijanom rješenju za sada ukazuju pogrešni.

U ponovljenom odlučivanju prvostupanjski će sud pažljivo analizirati i razmotriti sve propise relevantne za donošenje ispravne odluke o europskom uhidbenom nalogu čije se izvršenje traži, pa će, uzimajući u obzir sve gore navedeno, a poglavito cijeneći obvezu da se nacionalni propis tumači na način kako bi se postigla svrha navedena u referentnim propisima europskog prava donijeti novu odluku koju će obrazložiti u skladu s člankom 29. ZPSKS-EU.

Iz navedenih razloga trebalo je na temelju članka 132. ZPSKS-EU u vezi s člankom 494. stavka 3. točke 3. ZKP/08 pobijano prvostupanjsko rješenje o odbijanju izvršenja europskog uhidbenog naloga ukinuti i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, pred potpuno izmijenjenim vijećem.

U Zagrebu, 6. ožujka 2014.

Zapisničar:
Sanja Katušić-Jergović, v.r.

Predsjednica vijeća:
Vesna Vrabetić, v.r.